

DA

DA

DA

EUROPA-KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 23.3.2011
KOM(2011) 146 endelig

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET,
DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG
REGIONSUDVALGET**

Reform af EU's statsstøtterefer for tjenesteydelser af almen økonomisk interesse

1. INDLEDNING

Formålet med denne meddelelse er at starte den politiske debat med interesserede parter og andre institutioner om den kommende revision af statsstøttepakken for tjenesteydelser af almen økonomisk interesse (SGEI - Services of General Economic Interest) (også kaldet Altmark-pakken).

Pakken omfatter en række foranstaltninger, der blev vedtaget i 2005, navnlig SGEI-beslutningen¹ og SGEI-rammebestemmelserne², hvor Kommissionen redegør nærmere for anvendelsen af traktatens statsstøttebestemmelser, dvs. artikel 106 og 107 i TEUF, på kompensation for SGEI.

SGEI-rammebestemmelserne ophører med at finde anvendelse i november 2011, og ifølge både rammebestemmelserne og beslutningen skal reglerne revideres på grundlag af en bred høring. Kommissionen påbegyndte denne revision allerede i 2008. Kommissionens tjenestegrene offentliggør samtidig med denne meddelelse en rapport, der beskriver Kommissionens praksis i henhold til de nuværende regler og de vigtigste resultater af høringen.

Revisionen af pakken skal ses i lyset af Kommissionens overordnede politiske målsætninger på området for offentlige tjenesteydelser. I sin meddelelse "På vej mod en akt for det indre marked"³ forpligter Kommissionen sig (forslag nr. 25) til senest i 2011 at vedtage en meddelelse og en række foranstaltninger vedrørende tjenesteydelser af almen interesse (forsyningspligtigheder), og det præciseres, at Unionen og dens medlemsstater skal sørge for, at offentlige tjenesteydelser (kollektive tjenester) bliver lettere at udøve på det rette niveau, overholder klare regler for finansiering, er af højeste kvalitet og reelt er tilgængelige for alle.

2. OFFENTLIGE TJENESTEYDELSER I "EU-STRUKTUREN"

Offentlige tjenesteydelser (generelt benævnt tjenesteydelser af almen økonomisk interesse (SGEI) i traktaterne) har stor betydning for Unions fælles værdier⁴. De fremmer social og territorial samhørighed, skaber velfærd for mennesker i hele EU og bidrager i høj grad til Europas økonomiske udvikling. De spænder fra kommercielle tjenesteydelser i stor skala (netværksindustrier som posttjenester, energiforsyning, elektroniske kommunikationstjenester

¹ Kommissionens beslutning 2005/842/EF af 28. november 2005 om anvendelse af bestemmelserne i EF-traktatens artikel 86, stk. 2, på statsstøtte i form af kompensation for offentlig tjeneste ydet til visse virksomheder, der har fået overdraget at udføre tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse, EUT L 312 af 29.11.2005, s. 67.

² Fællesskabsrammebestemmelser for statsstøtte i form af kompensation for offentlig tjeneste, EUT C 297 af 29.11.2005, s. 4.

³ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget - *På vej mod en akt for det indre marked For en social markedsøkonomi med høj konkurrenceevne 50 forslag med henblik på at blive bedre til at arbejde, iværksætte og handle sammen*, KOM(2010) 608 endelig/2 af 11. november 2010.

⁴ Artikel 1 i protokol nr. 26 til traktaterne.

og offentlig transport) til en bred vifte af sundheds- og socialydelser⁵ (f.eks. ældre- og handicappleje).

I Lissabontraktaten anerkendes offentlige tjenesteydelsers vigtige rolle og også deres forskelligartethed i den europæiske samfundsmodel. Denne dobbelte tilgang er afspejlet i den nye protokol nr. 26 til traktaterne, ifølge hvilken Unions fælles værdier på området især omfatter:

et højt niveau med hensyn til kvalitet, sikkerhed og overkommelige priser, lige behandling og fremme af universel adgang og af brugernes rettigheder

samt

nationale, regionale og lokale myndigheders [...] vide skønsmålinger med hensyn til at levere, udlægge og tilrettelægge tjenesteydelser af almen økonomisk interesse.

I henhold til artikel 14 i TEUF sørger Unionen og medlemsstaterne inden for deres respektive beføjelser og kompetenceområde for:

at sådanne tjenester ydes på grundlag af principper og vilkår, navnlig økonomiske og finansielle, der gør det muligt for dem at opfylde deres opgaver,

og artiklen skaber også et nyt retsgrundlag for Europa-Parlamentets og Rådets fastlæggelse ved forordning af disse principper og vilkår efter forslag fra Kommissionen.

Det skal i den forbindelse bemærkes, at bestemmelserne i artikel 14 i TEUF ikke berører anvendelsen af konkurrencereglerne på SGEI⁶. Navnlig skal det, jf. artikel 106 og 107 i TEUF, undersøges, om den kompensation, som offentlige myndigheder yder for tjenesteydelser af almen økonomisk interesse, udgør statsstøtte, medmindre de fire betingelser i Domstolens *Altmark*-dom er opfyldt⁷. Denne meddelelse vedrører udelukkende reformen af de statsstøtteregler for SGEI, som Kommissionen har vedtaget i medfør af artikel 106 og 107.

EU's konkurrenceregler finder ikke anvendelse på alle tjenesteydelser af almen interesse (SGI), men kun på dem af "økonomisk" karakter, dvs. på SGEI. Sociale ydelser af almen interesse (SSGI), som både kan have økonomisk og ikke-økonomisk karakter, er desuden kun underlagt EU's konkurrenceregler, når de har reel økonomisk karakter⁸. Det fremgår desuden af artikel 2 i protokol nr. 26, at

⁵ Der findes en beskrivelse af socialydelser af almen interesse i Kommissionens meddelelse *Iværksættelse af Fællesskabets Lissabon-program - Socialydelser af almen interesse i Den Europæiske Union*, KOM(2006) 177 endelig af 26. april 2006.

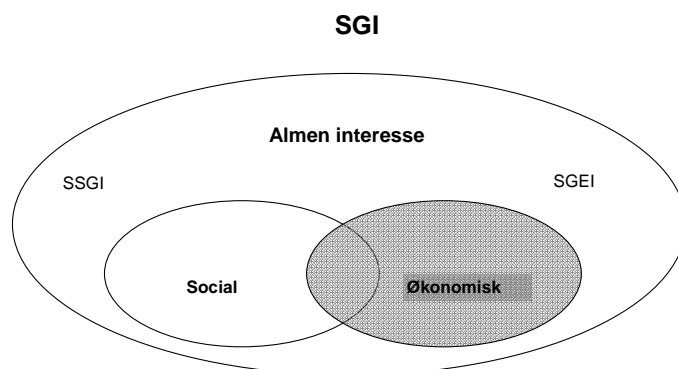
⁶ Artikel 14 i TEUF gælder nærmere bestemt "Med forbehold af [...] artikel 93, 106 og 107 [...]". Den bekræfter således disse bestemmelsers anvendelse i forbindelse med SGEI og de foranstaltninger, der er blevet vedtaget på grundlag heraf.

⁷ Se kapitel 2 nedenfor.

⁸ I meddelelsen fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget - Bilag til meddelelsen "Et indre marked for Europa i det 21. århundrede" Tjenesteydelser af almen interesse, herunder sociale ydelser af almen interesse: Europas nye udfordring (KOM(2007) 725 endelig), præciserer Kommissionen følgende: "*Ikke-økonomiske tjenesteydelser: Disse tjenesteydelser, f.eks. traditionelle statsprærogativer som politi, retsvæsen og obligatoriske socialsikringsordninger, er ikke omfattet af specifik EU-lovgivning og ej heller af traktatens bestemmelser om det indre marked og konkurrence. Nogle aspekter af disse*

traktaternes bestemmelser berører på ingen måde medlemsstaternes beføjelse til at levere, udlægge og tilrettelægge ikke-økonomiske tjenesteydelser af almen interesse.

Aktiviteter, der ikke betragtes som økonomiske i henhold til konkurrencereglerne, er bl.a. luftfartens sikkerhed⁹ og miljøovervågningsarbejde¹⁰, fordi disse aktiviteter er knyttet til udøvelsen af statsprærogativer og opfyldelsen af statens ansvar over for befolkningen¹¹. Forvaltningen af obligatoriske socialsikringsordninger, alene med en social målsætning for øje, betragtes på samme måde heller ikke som en økonomisk aktivitet i konkurrencemæssig forstand¹².

SGEI-udbydere er også kun underlagt konkurrenceregler generelt og statsstøtteregele i særdeleshed i det omfang, at reglernes anvendelse ikke står i vejen for udbydernes opfyldelse af deres opgaver. Det fremgår direkte af artikel 106, stk. 2, i TEUF, at:

virksomheder, der har fået overdraget at udføre tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse, eller som har karakter af fiskale monopoler, er underkastet traktaternes bestemmelser, navnlig konkurrencereglerne, i det omfang anvendelsen af disse bestemmelser ikke retligt eller faktisk hindrer opfyldelsen af de særlige opgaver, som er betroet dem.

3. FINANSIERING AF OFFENTLIGE TJENESTEYDELSER OG STATSSTØTTEKONTROL

Et vigtigt aspekt i forbindelse med udførelsen af offentlige tjenesteydelser er den kompensation, som offentlige myndigheder kan være nødt til at tildele udbyderne for at udføre disse opgaver. Aspektets betydning er blevet understreget af den økonomiske og finansielle krise. Krisen har ikke blot berørt mange mennesker i hele EU og gjort dem mere afhængige af offentlige kvalitetstjenester. Den har også - på grund af den aktuelle indsats i mange EU-medlemsstater for at nedbringe de offentlige budgetunderskud - medført et større

tjenesteydelser kan være underlagt andre regler i traktaten, f.eks. princippet om ikke-forskelsbehandling".

⁹ Sag C-364/92 *SAT Fluggesellschaft*, Sml. 1994 I, s. 43.

¹⁰ Sag C-343/95, *Diego Cali & Figli*, Sml. 1997 I, s. 1547.

¹¹ Figuren nedenfor illustrerer alene de forskellige koncepter, ikke den respektive størrelse af de økonomiske og ikke-økonomiske sektorer.

¹² Sag C-159/91 *Poucet og Pistre*, Sml. 1993 I, s. 637; sag C-218/00 *Cisal og INAIL*, Sml. 2002 I, s. 691, præmis 43-48; forenede sager C-264/01, C-306/01, C-354/01 og C-355/01 *AOK Bundesverband*, Sml. 2004 I, s. 2493, præmis 51-55. Det er et krav, at ordningen fungerer i overensstemmelse med solidaritetsprincippet, dvs. at der udbetales forsikringsydelser uafhængigt af bidrag. Domstolen mente dog, at andre bestemmelser i traktaten (f.eks. reglerne om det indre marked) kan finde anvendelse, se sag C-350/07 *Kattner*, Sml. 2009 I, s. 1513.

fokus på den effektive udnyttelse af de offentlige midler og behovet for generelt at øge produktiviteten.

I henhold til artikel 106 i TEUF er det forbeholdt Kommissionen at kontrollere foreneligheden af sådan kompensation med konkurrencereglerne.

Ikke alle statsmidler til finansiering af offentlige tjenesteydelser af økonomisk karakter skal imidlertid betragtes som statsstøtte. I henhold til Domstolens dom i *Altmark-sagen*¹³ er der ikke tale om statsstøtte, når 1) forpligtelserne til offentlig tjeneste er klart definerede; 2) de kriterier, der er grundlaget for beregningen af kompensationen, er fastlagt på en objektiv og gennemsigtig måde; 3) kompensationen for den offentlige tjeneste kun dækker omkostningerne og en rimelig fortjeneste; og 4) virksomheden vælges i henhold til en procedure for tildeling af offentlige kontrakter, som giver mulighed for at udvælge den ansøger, der kan levere de pågældende ydelser til de laveste omkostninger for samfundet, eller kompensationen fastlægges på grundlag af en analyse af omkostningerne for en "veldrevet" virksomhed i den pågældende sektor. Hvis en af disse betingelser ikke er opfyldt, kan statslig indgriben betragtes som statsstøtte og skal i princippet anmeldes til og vurderes af Europa-Kommissionen.

Retsgrundlaget for statsstøttekontrol af kompensation for SGEI findes som nævnt i artikel 106 og 107 i TEUF¹⁴. Pakken, navnlig SGEI-beslutningen og SGEI-rammebestemmelserne, præciserer, hvordan statsstøttereglerne skal anvendes på SGEI. SGEI-beslutningen beskriver betingelserne for, at kompensation for forpligtelser til offentlig tjeneste ydet til visse virksomheder betragtes som forenelig med statsstøttereglerne og er undtaget fra kravet om anmeldelse til Kommissionen, og SGEI-rammebestemmelserne beskriver betingelserne for, at kompensation, der ikke er omfattet af beslutningen, kan godkendes af Kommissionen.

Siden SGEI-beslutningen og SGEI-rammebestemmelserne trådte i kraft i 2005, har de været det vigtigste grundlag for Kommissionens vurdering af et stort antal statsstøttesager vedrørende tjenesteydelser af almen økonomisk interesse. Der er ud over SGEI-beslutningen og SGEI-rammebestemmelserne indført en række sektorspecifikke statsstøtteregler¹⁵.

Revisionen af pakken indgår i Kommissionens arbejdsprogram for 2011¹⁶. Revisionen blev også omtalt i kommissionsformand Barrosos brev, der ledsagede hans årlige tale til Europa-Parlamentet om situationen i EU¹⁷.

4. REVISIONEN AF STATSSTØTTEREGLERNE FOR SGEI

Det overordnede mål med reformen af statsstøttereglerne for SGEI er at øge SGEI's potentielle bidrag til et generelt økonomisk opsving i EU. Medlemsstaterne skal garantere visse tjenesteydelser på rimelige vilkår til den almindelige befolkning (f.eks. hospitaler, uddannelse og sociale ydelser, men også kommunikationstjenester, energi og transport).

¹³ Sag C-280/00, *Altmark Trans GmbH og Regierungspräsidium Magdeburg mod Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH*, Sml. 2003 I, s. 7747.

¹⁴ Artikel 14 i TEUF finder anvendelse med forbehold af disse bestemmelser.

¹⁵ Se bilaget til denne meddelelse.

¹⁶ Bilag 1 til Kommissionens meddelelse KOM(2010) 623, Kommissionens arbejdsprogram 2011, af 27.10.2010, s. 4.

¹⁷ Pressemeddelelse Memo/10/393, kommissionsformand Barrosos brev til medlemmerne af Europa Parlamentet, af 7.9.2010.

Nationale, regionale og lokale myndigheder er ansvarlige for og har vide skønsmæssige beføjelser med hensyn til at levere, udlægge og tilrettelægge tjenesteydelser af almen økonomisk interesse. En effektiv fordeling af offentlige midler til SGEI er samtidig afgørende for EU's konkurrenceevne og den økonomiske samhørighed mellem medlemsstaterne. Effektive offentlige kvalitetstjenester bidrager til og understøtter vækst og beskæftigelse i hele EU. Navnlig sociale ydelser er samtidig med til at afbøde krisens samfundsmæssige konsekvenser.

4.1. Resultatet af høringen

Kommissionen har i overensstemmelse med kravene i artikel 9 i SGEI-beslutningen og punkt 25 i SGEI-rammebestemmelserne afholdt en bred høring og modtaget bemærkninger fra medlemsstaterne og andre interesserede parter vedrørende den praktiske anvendelse af statsstøttere reglerne på dette område:

- Kommissionen anmodede i 2008 og 2009 medlemsstaterne om at udarbejde rapporter om anvendelsen af den nuværende pakke. Det fremgår af disse rapporter, at medlemsstaterne generelt bifalder pakken og den retssikkerhed, som den har skabt. De fleste medlemsstater talte ikke for en gennemgribende revision af pakken, men mente, at visse bestemmelser i pakken burde revideres for at lette overholdelsen af statsstøttere reglerne på forskellige niveauer i den nationale administration.
- I 2010 iværksatte Kommissionen en offentlig høring om anvendelsen af den nuværende pakke. Høringen vakte interesse hos en bred vifte af organisationer, og Kommissionen modtog i alt over 100 svar. De holdninger, der kom til udtryk, var naturligvis meget forskellige afhængigt af den enkelte organisations karakter og virksomhed. Svarene lagde sig dog generelt op ad ovennævnte rapporter fra medlemsstaterne.

Kommissionens tjenestegrene offentliggør samtidig med denne meddelelse en rapport, der beskriver Kommissionens praksis i henhold til de nuværende regler og de vigtigste resultater af høringen.

Høringen bekræftede generelt, at de nuværende retlige instrumenter var et nødvendigt og passende skridt i lyset af *Altmark*-dommen. De har siden deres ikrafttræden fundet anvendelse i et stort antal statsstøttesager. Høringen viste også, at pakken på visse områder, f.eks. i sektoren for sociale ydelser, ikke altid har været anvendt efter hensigten. Dette kan skyldes manglende kendskab til reglerne hos de berørte myndigheder og den eksisterende pakkes kompleksitet.

Mange interesserede parter føler, at de nuværende retlige instrumenter har bidraget positivt til det overordnede mål om at skabe retssikkerhed. Høringen viste dog også, at der er plads til forbedring. Der er navnlig behov for klarere, enklere, mere afbalancerede og mere effektive instrumenter for at gøre det lettere at anvende reglerne og dermed fremme en mere effektiv udførelse af SGEI af høj kvalitet til fordel for de mennesker, der bor i EU.

4.2. De vigtigste reformprincipper

For at nå disse mål overvejer Kommissionen at basere den kommende reform på to vigtige principper:

- *Større klarhed*: hvor det er muligt, vurderer Kommissionen muligheden for at skabe større klarhed omkring en række vigtige forhold, der har betydning for anvendelsen af

statsstøttere reglerne på SGEI, bl.a. reglerens anvendelsesområde og betingelserne for Kommissionens godkendelse af støtte til SGEI¹⁸

- *En diversificeret og afbalanceret tilgang:* Kommissionen undersøger også måder, hvorpå der kan sikres en mere diversificeret og afbalanceret løsning med hensyn til de forskellige typer SGEI. Den ønsker at gøre omfanget af den undersøgelse, der skal klarlægge om der foreligger statsstøtte, afhængigt af karakteren og rækkevidden af de udførte tjenesteydelser. Et af elementerne i denne strategi kunne være at forenkle reglerens anvendelse på visse typer offentlige tjenesteydelser, der kun berører en lille del af befolkningen, har lokal karakter og en begrænset indvirkning på samhandelen mellem medlemsstaterne, og visse typer sociale tjenesteydelser. Kommissionen kunne samtidig lægge større vægt på effektivitets- og konkurrencehensyn i behandlingen af kommercielle tjenesteydelser, der berører en stor del af befolkningen og helt tydeligt har betydning for hele EU¹⁹.

Formålet med reformen vil altså være at sikre klare, enkle og effektive regler, så de nationale, regionale og lokale myndigheder får lettere ved at overholde dem, og at fremme den effektive udførelse af SGEI og skabe en avanceret, bæredygtig og inklusiv økonomi.

Reformen vil være helt i overensstemmelse med det overordnede mål for EU's statsstøttekontrol, som er at sørge for, at medlemsstaterne kun yder statsstøtte, der bidrager til formål af almen interesse, er veludformet og afbalanceret og ikke fordrejer konkurrencevilkårene og samhandelen mellem medlemsstaterne.

4.2.1. Større klarhed

Kommissionens tjenestegrene har på forskellige måder forsøgt at skabe større klarhed omkring statsstøttere reglerne for SGEI. Som nævnt ovenfor offentliggjorde Kommissionens tjenestegrene i 2007 et dokument med ofte stillede spørgsmål. I 2008 oprettede Kommissionens tjenestegrene desuden den interaktive informationstjeneste (IIS), der giver interesserede parter mulighed for at stille spørgsmål om reglerne for SGEI direkte online og modtage et svar fra den ansvarlige tjenestegren i Kommissionen.

Den viden og erfaring, der er opnået gennem IIS og gennem Kommissionens sagsbehandlingspraksis, blev gjort tilgængelig i slutningen af 2010 i form af en ajourføring af de ofte stillede spørgsmål fra 2007²⁰. Denne ajourførte vejledning samler over 100 spørgsmål om mange forskellige emner med forbindelse til SGEI. Den skaber større klarhed omkring en række vigtige forhold, der er relevante for anvendelsen af statsstøttere reglerne på SGEI, bl.a. reglerens anvendelsesområde, betingelserne for Kommissionens godkendelse af støtte til SGEI og forholdet mellem statsstøttere reglerne og reglerne for offentlige indkøb. Mange spørgsmål vedrører sektoren for sociale ydelser, eftersom offentlige myndigheder og tjenesteudbydere i denne sektor ofte har berettet om vanskeligheder med at anvende EU reglerne på området. Interesserede parter har ikke haft mulighed for at fremsætte bemærkninger til vejledningen som led i høringen over reformen af pakken.

Høringsforløbet har ikke desto mindre klarlagt, at usikkerhed og misforståelse, navnlig omkring de nøglebegreber, der ligger til grund for statsstøttere reglerne for SGEI, kan være en del af grunden til, at reglerne nogle gange ikke anvendes korrekt. Ønsket om større klarhed

¹⁸ Se afsnit 4.2 nedenfor.

¹⁹ Se afsnit 4.3 nedenfor.

²⁰ SEC(2010) 1545 endelig af 7. december 2010.

vedrører ikke kun bestemmelserne i pakken, men også aktiviteterens karakter og spørgsmålet om, hvorvidt en foranstaltning overhovedet er omfattet af artikel 107 i TEUF. De forhold, som interesserede parter har ønsket større klarhed omkring, og som Kommissionen overvejer at udforme en udvidet vejledning om, er bl.a.:

- forskellen mellem økonomiske og ikke-økonomiske aktiviteter i henhold til statsstøttereglerne og klassificeringen af visse enheder som virksomheder
- medlemsstaternes begrænsninger i henhold til statsstøttereglerne, når de skal definere en økonomisk aktivitet som en SGEI
- kriterierne for, hvornår compensation for visse typer SGEI, der udføres på lokalt plan, påvirker samhandelen mellem medlemsstaterne og dermed er omfattet af statsstøttereglerne
- de krav, som offentlige myndigheder i henhold til statsstøttereglerne skal opfylde, når de overdrager udførelsen af en SGEI til en virksomhed
- kriterierne for, hvornår compensation for en SGEI ikke er omfattet af statsstøttereglerne, fordi det valgte licitationstilbud medfører de laveste omkostninger for samfundet, eller fordi prisen svarer til en effektiv og "veldrevet" virksomheds pris
- hvordan der kan sikres en mere ensartet anvendelse af statsstøttereglerne og reglerne for offentlige indkøb og
- samspillet mellem reglerne i pakken og andre sektorspecifikke regler for SGEI.

Nogle af ovennævnte spørgsmål er direkte afledt af primær EU-ret som fortolket af Domstolen (f.eks. skelnen mellem økonomiske og ikke-økonomiske aktiviteter). Kommissionens rolle er i den forbindelse begrænset til at skabe klarhed over, hvordan den fortolker og anvender bestemmelserne i traktaterne. Kommissionen vil inden for disse begrænsninger vurdere behovet for større klarhed omkring de nøglebegreber, der vedrører statsstøttereglerne for SGEI, med henblik på at gøre det lettere at anvende disse regler korrekt.

Kommissionen vil desuden sammen med medlemsstaterne drøfte, hvordan der i praksis kan skabes klarhed til fordel for lokale aktører og interesserede parter.

4.2.2. *En diversificeret og afbalanceret tilgang*

Den nuværende pakke finder mere eller mindre ensartet anvendelse på en meget bred vifte af økonomiske sektorer og aktører. Kommissionen agter i forbindelse med den kommende reform at skelne klarere mellem forskellige typer tjenesteydelser i henhold til, i hvor stor udstrækning statsstøtte i disse økonomiske sektorer udgør en alvorlig risiko for at skabe konkurrenceforvridning på det indre marked.

4.2.2.1. Forenkling

Mange af de offentlige tjenesteydelser, som tilrettelægges af lokalsamfundet, har et relativt beskedent omfang og dermed kun en mindre indvirkning på samhandelen mellem medlemsstaterne. En række særlige forhold gør sig desuden gældende for visse typer sociale ydelser med hensyn til deres finansieringsstruktur og deres formål. En måde at indføre en mere diversificeret tilgang på kunne således være at forenkle anvendelsen af statsstøttereglerne på disse typer tjenesteydelser. Kommissionen vil generelt bestræbe sig på

at sikre, at den administrative byrde, som pålægges de berørte offentlige myndigheder, står i forhold til foranstaltningens indvirkning på konkurrencevilkårene på det indre marked. Kommissionen vil i den forbindelse vurdere betingelserne og omstændighederne for, at visse former for støtte kan betragtes som de minimis-støtte²¹, vurdere for hvilke typer tjenesteydelser og på hvilke betingelser kravet om individuel anmeldelse af statsstøtte gælder, og hvorvidt tærsklerne for, hvornår den nuværende SGEI-beslutning finder anvendelse, bør ændres.

4.2.2.2. Effektivitet og store kommercielle tjenesteudbydere, der får overdraget en forpligtelse til at udføre offentlige tjenesteydelser

Selv om Kommissionen, hvor det er berettiget, er opsat på at gøre det lettere at anvende pakken, vil den også bestræbe sig på at sikre offentlige kvalitetstjenester og en effektiv fordeling af statens ressourcer for dermed mest effektivt undgå konkurrenceforvridning på det indre marked, hvilket er et af de primære mål med reformen af pakken.

Det er Kommissionens opfattelse, at risikoen for konkurrenceforvridning på det indre marked er særlig høj i sektorer, der er kendetegnet ved store kommercielle tjenesteudbydere, der kan få overdraget en forpligtelse til at udføre offentlige tjenesteydelser og har en klar europæisk dimension. I nogle af de pågældende sektorer, såsom transport, telekommunikation, energiforsyning og post, afværges denne risiko også af sektorspecifikke regler²². Disse sektorspecifikke regler erstatter enten de generelle bestemmelser i SGEI-beslutningen og SGEI-rammebestemmelserne (f.eks. transport) eller finder samtidig anvendelse (f.eks. post).

I henhold til den nuværende pakke kan kompensation for udførelse af SGEI dække udbyderens omkostninger og en rimelig fortjeneste²³. I den nuværende pakke tages der imidlertid ikke hensyn til forholdet mellem SGEI-udbyderens omkostninger og en veldrevet virksomheds omkostninger. Nogle af de omkostninger, som medlemsstaterne kompenserer udbyderne for, kan derfor være forbundet med et lavt effektivitetsniveau. En sådan situation er tilbøjelig til at forhindre markederne i at fungere optimalt og kan i sidste ende skade tjenesteydernes kvalitet og den effektive udførelse. Dette er ikke i tråd med det overordnede mål om en effektiv udnyttelse af de offentlige midler og en korrekt fordeling af ressourcerne.

I forbindelse med den aktuelle revision vurderer Kommissionen derfor, i hvor høj grad der bør tages større hensyn til både effektivitet og kvalitet, når den skal godkende statsstøtteforanstaltninger i forbindelse med SGEI. Der kunne også blive tale om foranstaltninger, der skal sikre en passende gennemsigtighed i forbindelse med offentlige udgifter til SGEI eller fastlæggelsen og definitionen af SGEI-forpligtelser (under hensyntagen

²¹ Kommissionens forordning (EF) nr. 1998/2006 af 15. december 2006 om anvendelse af traktatens artikel 87 og 88 på de minimis-støtte, EUT L 379 af 28.12.2006.

²² Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1370/2007 af 23. oktober 2007 om offentlig personbefordring med jernbane og ad vej og om ophævelse af Rådets forordning (EØF) nr. 1191/69 og (EØF) nr. 1107/70, EUT L 315 af 3.12.2007, s. 1; Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1008/2008 af 24. september 2008 om fælles regler for driften af lufttrafiktjenester i Fællesskabet, EUT L 293 af 31.10.2008, s. 3; Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/6/EF af 20. februar 2008 om ændring af direktiv 97/67/EF med henblik på fuld realisering af det indre marked for posttjenester i Fællesskabet, EUT L 52 af 27.2.2008, s. 3; Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/22/EF af 7. marts 2002 om forsyningspligt og brugerrettigheder i forbindelse med elektroniske kommunikationsnet og -tjenester.

²³ Se artikel 5 i SGEI-beslutningen og afsnit 2.4 i SGEI-rammebestemmelserne.

til medlemsstaternes vide skønsbeføjelser på dette område), samt foranstaltninger, der skal sikre effektiviteten i en SGEI-kontrakts løbetid.

5. NÆSTE FASE

Høringen af Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg, Regionsudvalget og medlemsstaterne samt interesserede parter over udkastene til den nye SGEI-beslutning og de nye SGEI-rammebestemmelser ventes foreløbig senest i juli 2011.

BILAG - Retlige instrumenter, der finder anvendelse på SGEI, efter sektor

	Rammebestemmelser 2005	Beslutning 2005	Meddelelser om sektorspecifik statsstøtte indeholdende SGEI-bestemmelser	Sektorspecifik lovgivning indeholdende SGEI-bestemmelser
Landtransport	Finder ikke anvendelse, er omfattet af artikel 93 i TEUF	Finder ikke anvendelse, er omfattet af artikel 93 i TEUF	Retningslinjer for jernbaneselskaber ²⁴	Forordning om offentlig personbefordring med jernbane og ad vej ²⁵
Luftfart	Finder ikke anvendelse	Finder anvendelse ²⁶	Retningslinjer for luftfart ²⁷ Statsstøtte i luftfartssektoren ²⁸	Forordning om driften af luftrafik-tjenester ²⁹ Ground handling-direktivet ³⁰
Søtransport	Finder ikke anvendelse	Finder anvendelse ³¹	Meddelelse om skibsadministrations-selskaber ³² Meddelelse om motorveje til søs ³³ Meddelelse om søtransport ³⁴	Cabotageforordningen ³⁵

²⁴ Meddelelse fra Kommissionen C(2008) 184 - Fællesskabets retningslinjer for statsstøtte til jernbaneselskaber, EUT C 184 af 22.7.2008, s. 13-31.

²⁵ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1370/2007 af 23. oktober 2007 om offentlig personbefordring med jernbane og ad vej, EUT L 315 af 3.12.2007, s. 1-13. Denne forordning tillader kompensation ydet i overensstemmelse med en række krav, som normalt omfatter en udbudsforpligtelse, og undtager sådan kompensation fra anmeldelsespligten.

²⁶ SGEI-udbydere i denne sektor kan omfattes af undtagelsen, hvis de enten opfylder de generelle tærskler (omsætning under 100 mio. EUR og kompensation under 30 mio. EUR) eller specifikke tærskler, der er baseret på passagertal.

²⁷ Meddelelse fra Kommissionen af 9. december 2005 - EF-retningslinjer for finansiering af lufthavne og statslig startstøtte til luftfartsselskaber, som opererer fra regionale lufthavne, EUT C 312 af 9.12.2005, s. 1.

²⁸ Anvendelse af EF-traktatens artikel 92 og 93 og EØS-aftalens artikel 61 på statsstøtte i luftfartssektoren, EFT C 350 af 10.12.1994, s. 5-20.

²⁹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1008/2008 af 24. september 2008 om fælles regler for driften af luftrafik-tjenester i Fællesskabet, EUT L 293 af 31.10.2008, s. 3-18.

³⁰ Rådets Direktiv 96/67/EF af 15. oktober 1996 om adgang til ground handling-markedet i Fællesskabets lufthavne, EFT L 272 af 25.10.1996, s. 36.

³¹ SGEI-udbydere i denne sektor kan omfattes af undtagelsen, hvis de enten opfylder de generelle tærskler (omsætning under 100 mio. EUR og kompensation under 30 mio. EUR) eller specifikke tærskler, der er baseret på passagertal.

³² Meddelelse fra Kommissionen - Vejledning om statsstøtte til skibsadministrations-selskaber, EUT C 132 af 11.6.2009, s. 6.

³³ Meddelelse fra Kommissionen om retningslinjer for statsstøtte, der supplerer fællesskabsfinansiering til iværksættelse af motorveje til søs, EUT C 317 af 12.12.2008, s. 10.

Radio- og tv-virksomhed	Finder ikke anvendelse, men den sektorspecifikke meddelelse ³⁶ indeholder lignende principper	Finder anvendelse i det omfang, at betingelserne i beslutningens artikel 2, stk. 1, litra a), er opfyldt ³⁷	Meddelelse om public service radio- og tv-virksomhed ³⁸	
Telekommunikation, inkl. bredbånd	Finder anvendelse sammen med retningslinjerne	Finder anvendelse	Retningslinjer for hurtig etablering af bredbåndsn ³⁹	Rammedirektiv ⁴⁰ Forsyningspligt-direktivet ⁴¹
Post	Finder anvendelse ⁴²	Finder anvendelse, men er generelt ikke relevant pga. tærsklerne		3. postdirektiv (fra 2001 og frem) ⁴³
Energi	Finder anvendelse	Finder anvendelse		Den tredje energipakke, bl.a.: Elmarkeds-direktivet ⁴⁴ Naturgasmarkeds-direktivet ⁴⁵

³⁴ Meddelelse C(2004) 43 fra Kommissionen - EU-retningslinjer for statsstøtte til søtransportsektoren, EUT C 13 af 17.1.2004, s. 3.

³⁵ Rådets forordning (EØF) nr. 3577/92 af 7. december 1992 om anvendelse af princippet om fri udveksling af tjenesteydelser inden for søtransport i medlemsstaterne (cabotageejlads), EFT L 364 af 12.12.1992, s. 7-10.

³⁶ Kommissionens meddelelse om statsstøttereglerne anvendelse på public service radio- og tv-virksomhed, EFT C 257 af 27.10.2009, s. 1-14. I denne meddelelse redegøres der for, hvordan Kommissionen anvender grundprincipperne i protokol nr. 29 på offentlig radio- og tv-virksomhed i medlemsstaterne, bilag til TEU og TEUF.

³⁷ Som det fremgår af punkt 19 i Kommissionens meddelelse om statsstøttereglerne anvendelse på public service radio- og tv-virksomhed, EFT C 257 af 27.10.2009, s. 4).

³⁸ Kommissionens meddelelse om statsstøttereglerne anvendelse på public service radio- og tv-virksomhed, EUT C 257 af 27.10.2009, s. 1. Kommissionens meddelelse om anvendelse af statsstøttereglerne på public service-radio- og tv-virksomhed, EFT C 320 af 15.11.2001, s. 5.

³⁹ Meddelelse fra Kommissionen - EF-retningslinjer for statsstøttereglerne anvendelse i forbindelse med hurtig etablering af bredbåndsn³⁹, EUT C 235 af 30.9.2009, s. 7.

⁴⁰ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/21/EF af 7. marts 2002 om fælles rammebestemmelser for elektroniske kommunikationsnet og -tjenester, EFT L 108 af 24.4.2002, s. 33-50.

⁴¹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/22/EF af 7. marts 2002 om forsyningspligt og brugerrettigheder i forbindelse med elektroniske kommunikationsnet og -tjenester, EFT L 108 af 24.4.2002, s. 51-77.

⁴² Det skal bemærkes, at i henhold til punkt 4 i SGEI-rammebestemmelserne skal mere restriktive bestemmelser i direktiver for bestemte sektorer (som træder i kraft i 2011) overholdes.

⁴³ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/6/EF af 20. februar 2008 om ændring af direktiv 97/67/EF med henblik på fuld realisering af det indre marked for posttjenester i Fællesskabet, EUT L 52 af 27.2.2008, s. 3.

⁴⁴ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/72/EF af 13. juli 2009 om fælles regler for det indre marked for elektricitet og om ophævelse af direktiv 2003/54/EF, EUT L 211 af 14.8.2009, s. 55.

⁴⁵ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/73/EF af 13. juli 2009 om fælles regler for det indre marked for naturgas og om ophævelse af direktiv 2003/55/EF, EUT L 211 af 14.8.2009, s. 94.

Sundhed	Finder anvendelse	Finder anvendelse for hospitaler uanset tærskler ⁴⁶		
Socialt boligbyggeri	Finder anvendelse	Finder anvendelse uanset tærskler ⁴⁷		
Social omsorg	Finder anvendelse	Finder anvendelse		

⁴⁶ Artikel 2, litra b), i SGEI-beslutningen.
⁴⁷ Artikel 2, litra b), i SGEI-beslutningen.